

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

XI kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Spraw Unii Europejskiej (9.)

7 lutego 2024 r.

Porządek obrad:

1. Wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie działalności gospodarczej w Europie: Ramy opodatkowania dochodu (BEFIT) – COM(2023) 532.
2. Wniosek dotyczący Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Instrumentu Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich – COM(2023) 692.
3. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich stowarzyszeń transgranicznych – COM(2023) 516.
4. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie roślin uzyskiwanych za pomocą niektórych nowych technik genomowych oraz pochodzących z tych roślin żywności i pasz oraz w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2017/625 – COM(2023) 411.
5. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 96/53/WE ustanawiającą dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym – COM(2023) 445.
6. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie unijnego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz uchylającej dyrektywę 2001/83/WE i dyrektywę 2009/35/WE – COM(2023) 192.
7. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijne procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i nadzoru nad nimi oraz ustanawiającego zasady regulujące działalność Europejskiej Agencji Leków, zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1394/2007 i rozporządzenie (UE) nr 536/2014 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 726/2004, rozporządzenie (WE) nr 141/2000 i rozporządzenie (WE) nr 1901/2006 – COM(2023) 193.
8. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów – COM(2023) 420.
9. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ram monitorowania na rzecz odpornych lasów europejskich – COM(2023) 728.
10. Akty ustawodawcze bez uwag – propozycja: COM(2023) 639, COM(2023) 643, COM(2023) 771.

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 33)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Bogdan Klich)

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Witam na dziewiątym posiedzeniu Komisji Spraw Unii Europejskiej.

Dzisiaj mamy cały pakiet legislacyjny. Jest tego bardzo dużo, bo aż 9 punktów z aktami legislacyjnymi Unii Europejskiej, które będziemy rozpatrywać.

Witam serdecznie panie i panów senatorów, członków komisji. Witam też serdecznie naszych gości. Ministerstwo Finansów reprezentuje pan minister, podsekretarz stanu Jurand Drop – witam pana ministra wraz z zespołem. Ministerstwo Spraw Zagranicznych będzie reprezentował pan Władysław Teofil Bartoszewski, wiceminister, wraz z zespołem. Ministerstwo Sprawiedliwości reprezentuje pan Krzysztof Śmiszek, wiceminister w tym resorcie, wraz z zespołem. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi będzie reprezentował pan Michał Kołodziejczak, sekretarz stanu, wraz z zespołem, a Ministerstwo Infrastruktury pan Paweł Gancarz, podsekretarz stanu – witamy pana ministra wraz z zespołem. Ministerstwo Zdrowia – pan Maciej Miłkowski, podsekretarz stanu w tym resorcie, wraz z zespołem. I Ministerstwo Klimatu i Środowiska – pani Urszula Zielińska wraz z...

(Głos z sali: Pani Urszula będzie później. Teraz jest...)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Bardzo mi miło. Witamy pana wraz z zespołem.

Proszę państwa, porządek obrad został państwu przez prezydium przedstawiony. Może ja go nie będę odczytywał, bo to zabrałoby zbyt dużo czasu.

Zadam pytanie: czy członkowie komisji akceptują zaproponowany porządek obrad? Aha, z 1 modyfikacją, mianowicie punkt trzeci ze względu na obowiązki pana ministra Śmiszka byłby rozpatrywany w pierwszej kolejności. Czy po takiej zmianie przedstawiony przez prezydium porządek obrad państwo akceptują?

SENATOR
JOLANTA HIBNER

Panie Przewodniczący, ja bym poprosiła, bo będę wychodziła, żeby punkt ósmy był wcześniej omówiony.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Żeby punkt ósmy był wcześniej?

(Senator Jolanta Hibner: Tak.)

Po którym punkcie? Po punkcie czwartym?

(*Senator Jolanta Hibner: Tak, bardzo proszę.*)

Po punkcie czwartym. Tylko że nie ma pani minister.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Nie, ale pani minister nie ma, Pani Senator.

To z tym punktem będziemy elastyczni, w zależności od tego, kiedy przybędzie pani minister.

(*Senator Jolanta Hibner: Dobrze. Dziękuję.*)

Rozumiem, że nie ma innych uwag co do porządku obrad. W związku z tym możemy obradować według przedstawionego porządku obrad.

Dziękuję bardzo, porządek obrad został zaakceptowany. Przechodzimy do jego realizacji.

Punkt trzeci: wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich stowarzyszeń transgranicznych.

Instytucją prowadzącą jest Ministerstwo Sprawiedliwości.

Panie Ministrze, bardzo proszę.

SEKRETARZ STANU

W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI

KRZYSZTOF ŚMISZEK

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Przede wszystkim bardzo dziękuję za elastyczność i za zrozumienie konieczności przeniesienia tego punktu.

W największym skrócie: wniosek dotyczy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich stowarzyszeń transgranicznych. Wniosek w sprawie tej dyrektywy jest następstwem, można powiedzieć, rezolucji Parlamentu Europejskiego z 2022 r., która ma na celu zachęcenie stowarzyszeń niekomercyjnych do pełnej realizacji idei rynku wewnętrznego, ale także rozwijania unijnej przestrzeni demokratycznej. W samej Unii Europejskiej mamy prawie 4 miliony stowarzyszeń, organizacji niekomercyjnych. Parlament Europejski dostrzega w nich gigantyczny potencjał nie tylko gospodarczy, ale też społeczny i także w kontekście demokratyzacji życia społecznego. W tej rezolucji Parlamentu Europejskiego uznano, że działalność tych stowarzyszeń nie jest po prostu w pełni wykorzystywana. Badania przeprowadzone przez Komisję Europejską wykazały, że krajowe stowarzyszenia, które coraz częściej nawiązują relacje ze stowarzyszeniami z innych krajów Unii Europejskiej, napotykają na bariery biurokratyczne, ale także na bariery z uwagi na różnice legislacyjne w poszczególnych krajach Unii Europejskiej. Zatem można powiedzieć, że dyrektywa wypełnia swoistą lukę legislacyjną, ponieważ nie istnieją specjalne przepisy na szczeblu Unii Europejskiej, które regulowałyby warunki zakładania, prowadzenia i rozwiązywania stowarzyszeń niekomercyjnych działających na niwie transgranicznej. Podstawy prawne traktatowe, które przyjęła Komisja Europejska, to głównie przepisy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczące swobody przedsiębiorczości.

Rząd kierunkowo popiera tę dyrektywę. Dostrzega potrzebę poprawy funkcjonowania stowarzyszeń niekomercyjnych prowadzących działalność transgraniczną. Takim jednym z największych atutów przyjęcia tej dyrektywy, a potem jej wdrożenia będą proste i jednolite przepisy dotyczące obowiązku rejestracji oraz automatycznego uznawania osobowości prawnej i zdolności do czynności prawnych stowarzyszeń prowadzących działalność transgraniczną w innych państwach członkowskich.

Oczywiście rząd będzie w toku prac nad dyrektywą zgłaszał swoje uwagi. Mamy drobne uwagi do tego projektu dyrektywy. Projekt dyrektywy zawiera pewne, z punktu widzenia polskiego rządu, drobne aczkolwiek ciągle jeszcze nieostre stwierdzenia, np. definicję czy ujęcie pewnego rodzaju szczególnych, poważnych przestępstw, które będą uniemożliwiały członkostwo w organach wykonawczych tych stowarzyszeń.

A warte podkreślenia jest to, iż rząd absolutnie podkreśla wagę dalszej integracji Unii Europejskiej. Możliwość wprowadzenia tego typu działania i ułatwienia codziennej działalności

tych stowarzyszeń wydaje się też, z punktu widzenia rządu, ważnym czynnikiem integracji Unii Europejskiej.

I może ostatnie zdanie. Chcielibyśmy podkreślić, że stanowisko rządu jest inne niż stanowisko poprzedniego rządu zaprezentowane i przyjęte przez sejmową Komisję do Spraw Unii Europejskiej. Poprzedni rząd miał więcej sceptycyzmu co do... przejawiał większą rezerwę co do możliwości ujednoczenia przepisów dotyczących działalności stowarzyszeń transgranicznych. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Naszym senatorem sprawozdawcą jest pan senator Waldemar Witkowski.

Bardzo proszę o przedstawienie projektu opinii komisji, Panie Senatorze.

SENATOR
WALDEMAR WITKOWSKI

Generalnie jeżeli chodzi o projekt opinii komisji, to zgadzamy się z tym, co przygotował rząd. Projekt opinii komisji jest w materiałach, które pani senator i panowie senatorowie dostaliście.

Ja chciałbym też przedstawić pewne moje osobiste uwagi, być może do rozważy, szczególnie właśnie dla Ministerstwa Sprawiedliwości.

Po pierwsze, polska ustawa o stowarzyszeniach z 1989 r. była wielokrotnie nowelizowana, ale ona dość mocno komplikuje proces rejestracji takich stowarzyszeń. Wprawdzie można rejestrować stowarzyszenia, które mają mało członków tylko w starostwie, ale generalnie obowiązuje taka zasada, że rejestruje się w sądach rejestrowych. Jest dość duża niewydolność sądów rejestrowych, a w związku z tym proces rejestracji tych stowarzyszeń jest bardzo opóźniany. Znam to trochę z autopsji, ze Zgorzelca, którego mieszkańcy to sygnalizowali.

Po drugie, coś, co być może błędnie zrobiliśmy przed wejściem do Unii Europejskiej, to znaczy sposób rozliczania VAT. To może nie do końca tak wprost łączy się z tymi stowarzyszeniami, ale generalnie jeżeli następują transakcje między państwami w Unii Europejskiej na jednolitym rynku, to VAT powinien być rozliczany tak, jak normalnie był rozliczany. To znaczy w miejscu wytwarzania usługi, towaru itd. i powinien zasilać budżet państwa, w którym ten VAT zostaje wytwarzany czy usługa. Niestety, wtedy w interesie państw starej Unii Europejskiej pewnie było, żeby VAT był rozliczany w państwie, które jest konsumentem usługi bądź towaru. I Polska temu, kto ten towar czy usługę wysyła na teren Niemiec, Czech, Słowacji, musi oddać. Wydaje się, że to jest neutralne, ale do końca to nie jest neutralne, szczególnie dla państw nowej Unii Europejskiej, które musiały się szybciej rozwijać i nadal muszą się szybciej rozwijać, żeby osiągnąć ten średni poziom państw Unii Europejskiej. Bo de facto polski podatnik poprzez rząd dopłaca do VAT, który konsumuje inne państwo Unii Europejskiej.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Pan senator Witkowski rozszerzył tutaj formułę naszych obrad. Bardzo za to dziękuję. Mam nadzieję, że Ministerstwo Sprawiedliwości i rząd wezmą pod uwagę te uwagi senatora.

Ale wróćmy do naszych baranów, to znaczy wróćmy do rzeczy. Chciałbym zapytać pana senatora, jaka jest konkluzja pańskiej opinii...

(Senator Waldemar Witkowski: Konkluzja jest...)

Sekundę.

...Którą pan rekomenduje komisji.

SENATOR

WALDEMAR WITKOWSKI

Popieramy działania rządu w tym zakresie i popieramy wszelkie rozszerzanie współpracy między państwami – nie tylko transgraniczne, ale także w ogóle między państwami Unii Europejskiej. I to jest zawarte w załączniku nr 3 do materiałów, które państwo dostaliście czy dostaliśmy.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję. Zawsze to trzeba wypowiedzieć, Panie Senatorze.

(Senator Waldemar Witkowski: Okej, okej.)

Otwieram dyskusję na ten temat.

Pan senator Ujazdowski.

Bardzo proszę.

SENATOR

KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Ja chciałbym zapytać pana ministra, czy jakiegokolwiek polskie stowarzyszenie wnioskowało lub oczekiwało tego typu regulacji, pozwalającej, jak rozumiem, na większe kompetencje i udogodnienia w przestrzeni europejskiej? Czy ktokolwiek o to wnioskował?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

A z uwagi na to, że prawo administracyjne jest prawem narodowym – i nie zakładam, żeby Francuzi czy Niemcy zlikwidowali własne prawo administracyjne, czyli prawo rejestracji stowarzyszeń – to właściwie jakie realne udogodnienia będzie nieść wdrożenie tej dyrektywy?

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze?

SEKRETARZ STANU

W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI

KRZYSZTOF ŚMISZEK

Bardzo dziękuję.

Przede wszystkim nie mamy informacji o polskich stowarzyszeniach, które wnioskowałyby bezpośrednio o tego typu zmianę, ale Komisja Europejska przed zaproponowaniem tego projektu dyrektywy przeprowadziła swoje badania ankietowe, a także wywiady z kilkudziesięcioma organizacjami – nawet chyba to była większa pula – które wyraziły tego typu obawy, ale też podzieliły się swoimi doświadczeniami. Zatem możemy to sprawdzić i przesłać, jeśli natrafimy na głos polskich organizacji pozarządowych.

Niemniej jednak pierwszym tak prymarnym, powiedziałbym, udogodnieniem dla organizacji pozarządowych będzie po prostu możliwość łatwiejszego operowania na terenie całej Unii Europejskiej. Mamy 24 legislacje w całej Unii Europejskiej, które regulują działalność krajowych stowarzyszeń. Im dłużej jesteśmy w Unii Europejskiej, im dłużej Unia Europejska podlega procesowi integracji, tym społeczeństwo obywatelskie, w tym stowarzyszenia niekomercyjne, co

podkreślam, a nawet te, które prowadzą działalność gospodarczą, ale przeznaczają cały swój wypracowany dochód na cele statutowe – wchodzi ze sobą w interakcje. A zatem łatwiejsze, także z punktu widzenia administracyjnego, będzie przyjęcie przepisów, które umożliwią w 1 kraju członkowskim rejestrację takiego transgranicznego stowarzyszenia. Transgraniczne to znaczy że muszą być zaangażowane w proces tworzenia takiego stowarzyszenia co najmniej podmioty z 2 państw członkowskich.

Co więcej, też ciekawym rozwiązaniem w tej dyrektywie jest umożliwienie już istniejącemu stowarzyszeniu przekształcenia się w stowarzyszenie transgraniczne, czyli nawiązania relacji z podmiotami z innych krajów Unii Europejskiej.

Zatem ja absolutnie rozumiem zastrzeżenie czy może taką myśl wypowiedzianą przez pana senatora, że niektóre państwa członkowskie bardziej zazdrośnie, niektóre mniej będą strzec swojej wewnętrznej, krajowej legislacji dotyczącej rejestracji, ale to na pewno nie uchybia, w naszym przekonaniu, temu imperium krajowemu, jeśli chodzi o możliwość rejestrowania swoich stowarzyszeń, ponieważ i tak to kraje członkowskie będą miały ostatnie władztwo co do rejestracji. Ta rejestracja będzie także podlegała krajowemu systemowi oceny, np. przez sądy – tak jest w Polsce, takie są przyjęte przepisy w naszej legislacji. Tak jak odmowa rejestracji podlega kontroli sądowej, tak w tym przypadku odmowa rejestracji takiego stowarzyszenia będzie musiała podlegać odpowiedniej kontroli także na szczeblu sądowym.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Pan senator Włosowicz.

SENATOR

JACEK WŁOSOWICZ

Dziękuję.

Panie Ministrze, to jaka realnie liczba podmiotów w Europie jest zainteresowana tą dyrektywą? Dla jakiej liczby to zostało zrobione? Ale nie ile potencjalnie jest zainteresowanych, tylko ile jest takich, które by rzeczywiście od jutra, założmy, z tego skorzystały.

SEKRETARZ STANU

W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI

KRZYSZTOF ŚMISZEK

Panie Senatorze, bardzo trudno mi powiedzieć. W samej Unii Europejskiej mamy prawie 4 miliony stowarzyszeń niekomercyjnych, podmiotów, które prowadzą działalność w sferze społecznej, dokładnie 3 miliony 800 tysięcy. W Polsce są to dziesiątki tysięcy, jeśli nie setki tysięcy stowarzyszeń.

To jest realizacja oczekiwania ze strony Parlamentu Europejskiego. Była rezolucja w 2022 r. i Komisja Europejska po rezolucji, a także po przeprowadzonych przez siebie badaniach podjęła decyzję, że jest taka potrzeba społeczna. Ale trudno przewidywać, ile podmiotów skorzysta z tej możliwości. Wydaje się, że jeśli taka możliwość się pojawi... A już były zgłaszane uwagi do Komisji Europejskiej, że są bariery biurokratyczne, że są bariery legislacyjne, powiedziałbym, w takim codziennym praktykowaniu tego życia społecznego przez organizacje pozarządowe. Wydaje się, że jest to wyjście naprzeciw tym oczekiwaniom. Trudno mi odpowiedzieć, czy będzie to 1 tysiąc, czy 5 tysięcy, czy 3 miliony stowarzyszeń, które powstaną w ciągu najbliższych lat lub zarejestrują się jako transgraniczne.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

3 miliony to byłoby dobrze. Obawiam się, że nie będzie aż tyle.

(Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: 3 miliony stowarzyszeń tylko w Stanach Zjednoczonych...)

Każdy obywatel powinien założyć przynajmniej jedno.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji?

Panie Senatorze, trochę na marginesie... To znaczy, Panie Ministrze, troszkę na marginesie tego, o czym mówimy, chciałbym pana zapytać.

Europa czy Zachód, do którego, na szczęście, przynależymy, to silne społeczeństwo obywatelskie. Tam filarem demokracji jest silne społeczeństwo obywatelskie – i co do tego chyba nikt z nas nie ma żadnej wątpliwości. Ale możliwość działania to nie tylko ułatwienie, pokonywanie barier biurokratycznych, ale także środki. Unia Europejska przed kilkoma laty zaproponowała pierwsze w historii Unii rozwiązanie o bezpośrednim finansowaniu stowarzyszeń i fundacji przez Unię Europejską, z pominięciem państw narodowych. Uważam, że są takie kraje, w których jest to szansa dla organizacji pożytku publicznego, bez względu na to, czy mają status stowarzyszenia, czy mają status fundacji. Podczas konferencji o przyszłości Europy to był jeden z ważniejszych tematów, który był poruszany. I jako przedstawiciel Senatu w tej konferencji muszę powiedzieć, że rzeczywiście patrzyłem na to z dużym zainteresowaniem.

Czy panu znane są jakieś inne obszary, poza obszarem praw obywatelskich, wspierania demokracji, gdzie takie bezpośrednie finansowanie ze strony Unii Europejskiej już się odbywa? Albo czy znane są panu plany Unii Europejskiej dla takich rozwiązań? Bo wydaje mi się, że mają one duże znaczenie dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Unii i także w Polsce.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
KRZYSZTOF ŚMISZEK

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

To pytanie to miód na moje serce. Mnie, wieloletniego działacza organizacji pozarządowych działających na rzecz demokracji, tego typu dyskusja bardzo cieszy i również interesuje.

Tak, oczywiście, są takie programy, o czym pewnie w ministerstwie nadzorującym nasze relacje z Unią Europejską, czyli KPRM, pan minister Szłapka miałby więcej do powiedzenia. Ja mogę powiedzieć o planach.

Chciałbym też tutaj podkreślić bardzo wyraźnie, że dla polskiej prezydencji w Unii Europejskiej od przyszłego roku Ministerstwo Sprawiedliwości zaproponowało jako jedno z priorytetowych zagadnień, którym będziemy chcieli zainteresować całą Unię Europejską, temat: rola społeczeństwa obywatelskiego w obronie demokracji. I oczywiście to będą różnego rodzaju wydarzenia – ja nie chciałbym zdradzać już dzisiaj szczegółów, bo one są dopracowywane w Ministerstwie Sprawiedliwości – ale mamy ambitne podejście do tej prezydencji. Uważamy, że rola społeczeństwa zaangażowanego w obronę podstawowych wartości demokratycznych powinna wybrzmieć jeszcze mocniej, ta pozycja NGO powinna wybrzmieć jeszcze mocniej. Nie ukrywamy też – pan minister Bodnar bardzo często o tym mówi – że te dobre praktyki polskiego społeczeństwa obywatelskiego mogłyby się stać pewnego rodzaju naszym towarem eksportowym, szczególnie podczas prezydencji. Zatem na pewno będziemy pracowali w kierunku uruchomienia pewnej dyskusji czy idei wzmocnienia finansowego także tych organizacji.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Czy ze strony senatorów, którzy się wypowiedzieli, są jakieś wnioski o odpowiedź na piśmie?

(Głos z sali: Nie, dziękuję.)

Nie.

To ja w takim razie poproszę o informację na piśmie, jak to wygląda, jeśli chodzi o stowarzyszenia, o finansowanie bezpośrednio z budżetu Unii Europejskiej stowarzyszeń zajmujących się prawami człowieka, prawami obywatelskimi oraz przeciwdziałaniem tzw. *democratic backsliding*, bo to jest coś, co jest fundamentalnym zagrożeniem w Europie i nie tylko.

Dziękuję bardzo.

Zamykam dyskusję na ten temat.

Rozumiem, że wniosek pana senatora sprawozdawcy był taki, aby komisja poparła projektowany akt prawny.

Przystępujemy...

(Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: Stanowisko rządu, tak.)

(Głos z sali: Stanowisko rządu.)

(Głos z sali: Nie.)

Nie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Akt prawny...

(Głos z sali: Przepraszam, akt prawny.)

Tak, jak przeczytałem.

(Głos z sali: Dobrze. Okej.)

(Głos z sali: Akt prawny.)

Akt prawny, tak.

W związku z tym poddaję pod głosowanie takie stanowisko komisji.

Kto z państwa jest za przyjęciem takiego stanowiska komisji?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Większością głosów – 8 senatorów było za, a 2 się wstrzymało – komisja przyjęła proponowane przez pana senatora sprawozdawcę stanowisko, iż popiera projekt tego aktu prawnego.

Dziękuję bardzo panu ministrowi i zespołowi za udział w tym posiedzeniu.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Krzysztof Śmiszek: Bardzo dziękuję. Dziękuję bardzo.)

Przechodzimy do punktu... Czy jest pan senator Schetyna, czy jeszcze nie dotarł?

(Głosy z sali: Nie, jeszcze nie ma. Nie.)

To przechodzimy w takim razie do... A pani minister Urszula Zielińska?

(Głos z sali: Też jeszcze nie ma.)

A ktoś mógłby panią...

(Głos z sali: Ja jestem...)

Świetnie, świetnie.

W takim razie spełniamy prośbę pani senator i przechodzimy do punktu...

(Głos z sali: ...ósmego.)

...ósmego: wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę, o odpowiedniej sygnaturze, w sprawie odpadów.

Instytucją prowadzącą jest Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Bardzo proszę, Panie Dyrektorze, o przedstawienie stanowiska rządu...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Władysław Teofil Bartoszewski: Panie Przewodniczący, jeśli można... Ja byłem przewidziany do punktu drugiego. Rozumiem, że tu następuje zmiana, tylko ja lojalnie uprzedzam, że ja za pół godziny mam posiedzenie komisji praw człowieka.)

Tylko my mamy problem z kolei, ponieważ nie ma senatora sprawozdawcy.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Władysław Teofil Bartoszewski: Dobrze.)

Senator sprawozdawca obiecał, że będzie lada moment. Zdamy.

Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska rządu.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE KLIMATU I ŚRODOWISKA
MIKOŁAJ DOROŻAŁA

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo! Panie i Panowie Senatorowie!

Chciałbym przedstawić w imieniu pani minister Zielińskiej informację na temat wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów w wersji ostatecznej i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Pozwolę sobie przedstawić państwu... Oczywiście mamy wszystkie te informacje na piśmie. Pozwolę sobie przedstawić państwu najistotniejsze punkty...

(Przewodniczący Bogdan Klich: Może konkluzję, dlatego że rzeczywiście...)

Taką konkluzję, tak. Ceniąc państwa czas...

Projekt dyrektywy koncentruje się na 2 sektorach produkcji, dystrybucji i konsumpcji, a mianowicie sektorze tekstyliów oraz sektorze żywności. Cele ogólne projektowanych zmian to zmniejszenie wpływu na środowisko, podniesienie jakości środowiska i poprawa zdrowia publicznego związana z gospodarką odpadami tekstyliów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, a także zmniejszenie wpływu systemów żywnościowych na środowisko.

W zakresie odpadów tekstyliów w projekcie nowelizacji dyrektywy zaproponowano m.in.: wprowadzenie rozszerzonej odpowiedzialności producentów, tzw. ROP, dla wybranych tekstyliów obejmującej zbieranie i przetwarzanie odpadów tekstyliów, badania składu morfologicznego zmieszanych odpadów komunalnych; utworzenie i prowadzenie rejestru producentów wybranych tekstyliów; wymagania dla organizacji odzysku zajmujących się wybranymi tekstyliami dotyczące opłat, informacji przekazywanych użytkownikom końcowym; wymagania.

W zakresie odpadów żywności, główne propozycje to: po pierwsze, ustanowienie celów w zakresie redukcji wytwarzania odpadów żywności – w porównaniu do roku 2020 r. redukcja o 10% w przetwórstwie i wytwórstwie, o 30% w przeliczeniu na mieszkańca łącznie w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych; po drugie, wprowadzenie obowiązku opracowania programów zapobiegania powstawaniu odpadów żywności jako odrębnych dokumentów; po trzecie, wyznaczenie organów odpowiedzialnych za koordynowanie działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów żywności.

Informacja na temat stanowiska RP. Szanowni Państwo, główne stanowisko jest następujące. Proponowane działania powinny uwzględniać aspekty nie tylko środowiskowe, ale również gospodarcze i społeczne. Widzimy potrzebę dalszych prac w tym obszarze i deklarujemy konstruktywny udział w dalszych pracach, przy czym należałoby się najpierw skoncentrować na wypracowaniu i przyjęciu przepisów, które, po pierwsze, umożliwiłyby w przyszłości zbieranie danych na temat odpadów tekstyliów i odpadów żywności w zharmonizowany sposób we wszystkich państwach członkowskich, a po drugie, Szanowni Państwo, upoważniłyby instytucje Unii Europejskiej do wypracowania standardów w tym zakresie.

Zwrócono uwagę na zbyt krótki termin transpozycji dyrektywy, brak określenia dla Komisji Europejskiej terminów publikacji aktów wykonawczych delegowanych, brak definicji niektórych pojęć, niejasność niektórych definicji.

Szanowni Państwo, stanowisko zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 27 października 2023 r. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję.

Naszą panią senator sprawozdawcą jest pani Jolanta Hibner.

Pani Senator, bardzo proszę.

SENATOR
JOLANTA HIBNER

Dziękuję bardzo.

Pan już tutaj pewne rzeczy przedstawił, m.in. to, że głównie chodzi nam o ograniczenie odpadów w tych 2 obszarach – w tekstyliach rozumianych szeroko, bo tu jest do nich dodane też obuwie, jak również w żywności, która, jak wiemy, w bardzo dużym stopniu czy często się marnuje, przeterminowuje. I ta żywność tylko tworzy odpady, które trzeba następnie przetworzyć.

A patrząc na ten zakres, uważam, że na pewno wyznaczony termin 18 miesięcy jest zbyt krótki. I absolutnie ważne jest przedłużenie tego okresu przynajmniej do 36 miesięcy, bo tu chodzi o to, żeby to dobrze przygotować. Jak pan wspomniał, ważne jest to, żeby wyznaczyć odpowiedzialne organy, które na każdym etapie będą mogły nadzorować sprawę związane z zagospodarowaniem odpadów lub ich przetworzeniem czy też, np. w przypadku tekstyliów, umożliwić inne formy, czyli nie tylko traktować je jako żywe odpady, ale również zagospodarować poprzez... Wiemy, że w tej chwili są takie specjalne punkty, które dają możliwość wymiany tych tekstyliów między ludźmi czy nawet przekazania ich na cele społeczne, po to żeby były wykorzystane przez inne osoby. Te punkty bardzo często już w Polsce istnieją w dużych miastach, ale nie tylko. Chodzi o to, że, tak jak mówimy, są pewne rzeczy, które można przekazać i ponownie użytkować. Tak że tutaj jest bardzo ważne, żeby to przetwarzanie zarówno odpadów tekstylnych, w tym szerokim rozumieniu, jak również żywności odbywało się, powiedziałabym, w taki sposób, by to nie tworzyło typowych odpadów, które muszą później ulec przetworzeniu.

Zgodnie z procedurami jest ocena, że projekt ten jest zgodny z zasadą pomocniczości, ale, tak jak wspomniał pan reprezentujący ministerstwo, trzeba dążyć do tego, żeby to nie było na łapu capu, żeby to nie było wprowadzone bez przygotowań, które będą obowiązywały i będą materiałem porównawczym we wszystkich krajach. Bo tutaj jeszcze się dąży do tego, żeby wyznaczyć pewien zakres działania i ograniczenie tych odpadów. Ale żeby można było to porównać, to muszą być odpowiednie przepisy i jednostki. A więc na to wszystko czekamy i ten czas jest nam po to potrzebny. Tak że absolutnie zgadzam się ze stanowiskiem rządu, że potrzebny jest czas. Chodzi o to, żebyśmy to dobrze wprowadzili. Bo samo wpisanie niektórych przepisów, bez transpozycji poszczególnych dodatkowych zapisów prawnych, uniemożliwi tak naprawdę wprowadzenie wielu rzeczy na co dzień. Dziękuję bardzo.

(Przewodniczący Bogdan Klich: Jaka jest konkluzja, Pani Senator?)

Taka, że popieramy stanowisko rządu odnośnie do wydłużenia tego terminu, jak również odnośnie do pokazania, że brakuje nam pewnych dodatkowych przepisów, które umożliwią prawidłowe działanie i porównanie w całej Unii Europejskiej.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Mamy jasną sytuację.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Senator Jolanta Hibner: Popieramy.)

Otwieram dyskusję w tej sprawie.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie.

Zamykam dyskusję.

Rozumiem, że propozycja pani senator jest taka, aby komisja poparła ten projekt aktu prawnego wraz z uwagami rządu?

(Senator Jolanta Hibner: Tak, dokładnie tak.)

Świetnie.

Poddaję pod głosowanie taki projekt konkluzji.

Kto z państwa jest za przyjęciem takiego stanowiska?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

7 głosów za, a 1 senator się wstrzymał...

(Głos z sali: 2 senatorów.)

7 głosów za, a 2 senatorów się wstrzymało.

(Senator Jolanta Hibner: Dziękuję.)

Potwierdzam, że komisja przyjęła proponowane stanowisko, to znaczy popiera projekt aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

Dziękuję bardzo.

Panie Wiceministrze Spraw Zagranicznych, ile panu czasu zostało?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Władysław Teofil Bartoszewski: Panie Przewodniczący, mam 20 minut.)

A, to jeszcze pan ma dużo czasu.

Przechodzimy do realizacji punktu pierwszego: wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie działalności gospodarczej w Europie: Ramy opodatkowania dochodu.

Instytucją prowadzącą jest Ministerstwo Finansów.

Witam serdecznie pana wiceministra Dropa na naszym posiedzeniu.

I mam takie wrażenie, że pan wiceminister mógłby konkurować z panem wiceministrem sprawiedliwości, jeżeli chodzi o długość stażu w organizacjach pozarządowych, czego panu gratuluję.

Panie Ministrze, bardzo proszę o przedstawienie stanowiska rządu.

PODSEKRETARZ STANU

W MINISTERSTWIE FINANSÓW

JURAND DROP

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo! Państwo Senatorowie!

Chciałbym przedstawić stanowisko rządu do projektu dyrektywy Rady w sprawie działalności gospodarczej w Europie: Ramy opodatkowania dochodu.

To, czym się będziemy zajmować, to jest prawo podatkowe. Unia Europejska chce stworzyć jednolity zbiór przepisów w zakresie podatku dochodowego od przedsiębiorstw, czyli CIT. I zgodnie z projektem Komisji te ramy będą obligatoryjne dla grup krajowych lub międzynarodowych, które wykazują w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przychody powyżej 750 milionów euro. Dla mniejszych grup kapitałowych jest to opcjonalne, a także, co warto uwzględnić, dla grup międzynarodowych z jednostką dominującą spoza Unii Europejskiej. Czyli nie tylko chodzi o grupy kapitałowe mające siedzibę w Unii Europejskiej, ale także te spoza Unii Europejskiej, które mają spełniać określone – jak zwykle w takich aktach prawnych – dodatkowe warunki, to znaczy ich przychód w Unii Europejskiej przekracza 5% całkowitych przychodów grupy albo w 2 z 4 ostatnich lat przychody wyniosły powyżej 50 milionów euro.

I Komisja Europejska proponuje, by w tym akcie prawnym określić wspólną podstawę opodatkowania i jej podział między państwa członkowskie na podstawie formuły. Z definicji te grupy kapitałowe muszą być w różnych krajach. Jeśli są w jednym kraju, to wtedy ta formuła podziału między państwa członkowskie nie ma znaczenia. Mówimy o grupach kapitałowych, które będą działały w różnych krajach.

A ponieważ mówimy o podatku dochodowym od przedsiębiorstw, musimy określić podstawę opodatkowania. Ta podstawa opodatkowania ma być określana w 4 etapach. Najpierw, w pierwszym etapie, poszczególni członkowie grupy BEFIT – nazwa taka jak nazwa dyrektywy – będą określali wstępny wynik podatkowy, przyjmując jako punkt wyjścia zysk lub stratę netto po dokonaniu korekt i odliczeń w każdym z krajów. Potem, w drugim etapie, zostanie ustalona podstawa opodatkowania dla całej grupy BEFIT przez zsumowanie wstępnych wyników podatkowych członków grupy. W trzecim etapie nastąpi podział podstawy opodatkowania grupy BEFIT i przypisanie jej do poszczególnych członków według określonej formuły. A w czwartym etapie państwa Unii

Europejskiej mogą wprowadzać lokalne korekty podstawy opodatkowania i w końcu, jak to z podatkiem, nakładają ten podatek.

Tutaj ważną sprawą polityczną, którą trzeba dostrzec, jest to, że w założeniu udziały w przychodach z CIT uzyskane w ramach BEFIT, czyli tych grup, mogą w przyszłości stanowić nowe zasoby własne Unii Europejskiej. I z pewnością na poziomie Brukseli to jest istotna motywacja polityczna, żeby była techniczna możliwość tworzenia nowych zasobów własnych Unii Europejskiej, czyli finansujących bezpośrednio budżet Unii Europejskiej, a nie budżety krajów członkowskich.

W związku z tym, że projekt zakłada swoistą eksterytorialność podmiotów objętych ramami BEFIT – czyli one przestaną podlegać krajowym przepisom i będą potencjalne, aczkolwiek trudne do określenia, skutki redystrybucyjne, których Komisja nie była w stanie ocenić – rząd Rzeczypospolitej Polskiej z ostrożnością i sceptycyzmem podchodzi do przedłożonego projektu dyrektywy. O ile rząd widzi potrzebę zwiększenia konkurencyjności gospodarki Unii i docenia ideę uproszczenia przepisów podatkowych, o tyle widzi zagrożenia. I chciałbym wyliczyć te zagrożenia, żeby dla wszystkich były zrozumiałe.

(Przewodniczący Bogdan Klich: Gdyby pan zechciał, Panie Ministrze, w telegraficznym skrócie...)

Och, ich jest aż 10...

(Przewodniczący Bogdan Klich: Można odczytać.)

A więc: naruszenie zasady suwerenności podatkowej państw, czyli możliwości kształtowania CIT wewnątrz kraju; wprowadzenie kategorii podatników podlegających...

(Głos z sali: Pan jest przeciw?)

Tak.

(Głos z sali: Przeciw.)

Jesteśmy sceptyczni. Myślę, że... To znaczy dla zrozumienia chciałem to przedstawić. Generalnie tracimy kontrolę, a skutki redystrybucyjne są...

(Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: Musimy...)

...niewiadome i...

(Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: Jest sprzeciw. Popieramy...)

...widzimy istotne zagrożenie dla funkcjonowania polskiego systemu CIT.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję.

My też w związku z tym będziemy rozpatrywać zaproponowany przez senatora sprawozdawcę projekt opinii.

Ale zanim będziemy go rozpatrywać, to pan senator Włosowicz ma głos.

Bardzo proszę.

SENATOR

JACEK WŁOSOWICZ

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Państwo Senatorowie! Panie Ministrze!

Ten projekt jest oczywiście, co trzeba powiedzieć, na wstępnym etapie. I ma swoją dość rozbudowaną część analityczną. Ja do tej części analitycznej też bym miał już typowo księgowo zapytania, chociaż dyrektywa mówi, że będzie specjalna księgowość dla tych grup.

Pierwsze z brzegu jest takie. Jeżeli mielibyśmy podmiot, który, założmy, ma siedzibę w 3 państwach i, tak przyjmijmy, w jednym na koniec roku zarobi 10 jednostek, w drugim 20, a w trzecim będzie mieć minus 50... Czyli gdybyśmy to wzięli razem, to on będzie miał minus 20. Ale czy te minus 20... Bo obecnie możemy to sobie rozłożyć na kolejne lata. A z tego tutaj np. nie wynika, czy to tak będzie. On sam zapłaci zero, ale przecież w przyszłych latach tę stratę musi w jakiś sposób skompensować.

Kolejna rzecz. Mówił pan o tym, że ta nasza przewaga... Bo w tym momencie jako kraj, sądzę, jeszcze jesteśmy atrakcyjnym miejscem do inwestowania, ale z czasem wyjdziemy na tym jak Zablocki na mydle, ponieważ zyski są transferowane do innych krajów, tam są opodatkowane. I okaże się, że cały łańcuszek właścicielski powoduje, że nie w Polsce, nie w Hiszpanii, nie w Holandii, a np. w Luksemburgu jest główna siedziba. Tak że to z kolei by było dla nas w jakiś sposób atrakcyjne.

Kiepskim elementem odnośnie tej dyrektywy jest obecnie to, że nie ma żadnych symulacji, żadnych wyliczeń. Ale Polski Instytut Ekonomiczny przygotował raport o tej dyrektywie. I z wyliczeń wynika, że teraz, przy takim stanie zorganizowania grup ponadgranicznych, podatki, które by w Polsce zostawały, to byłoby 4 miliardy euro. Teraz by nam się to opłacało, rzeczywiście byłoby to pożądane rozwiązanie. Co przyniesie przyszłość, nie wiadomo.

Powiedział pan o tych znakach zapytania, które postawił rząd. Są one rzeczywiście bardzo ważne, bardzo konkretne. Trzeba sobie zdawać sprawę, że jest to kolejny krok, ale, jak sądzę, największy w harmonizowaniu podatku dochodowego. A my chcielibyśmy chyba zostać przy tym, by państwa narodowe ten podatek regulowały. Została przygotowana opinia, w której podzielane są te 2 największe znaki zapytania przedstawione przez pana ministra.

Zobaczymy, jak to będzie. Musimy pamiętać, że ta dyrektywa będzie wymagała jednomyślności. Sądzę, że o jej dalszym procedowaniu powinno się zdecydować na samej górze, czyli w Radzie. Bo jeżeli któreś państwo powiedziałoby, że ono nie jest zainteresowane, to po co ta cała część analityczna? Bo to jest dość skomplikowana, dość duża dyrektywa. A więc dla mnie tak ta logika by wyglądała. Najkrócej czytając... Bo ona pojawiła się 12 września, zresztą wtedy, kiedy dyrektywa, którą żeśmy już w styczniu omawiali, o cenach transferowych. Wtedy mieliśmy kampanię, więc dyskusja ekonomiczna w Polsce nie była aż taka duża, ale po lekturze wniosków, które miały być, przypomniał mi się tytuł jednego programu motoryzacyjnego „Jeździć obserwować”. To samo bym zaproponował teraz, tylko oczywiście w bardziej rozbudowanej formie.

PRZEWODNICZĄCY BOGDAN KLICH

Panie Senatorze, bardzo dziękuję.

Rozumiem, że: stanowisko rządu jest krytyczne, stanowisko senatora sprawozdawcy jest krytyczne, mamy przed sobą projekt opinii, który został przedstawiony.

Czy są jeszcze jakieś głosy w tej sprawie? Nie.

W związku z tym uważam, że sprawa jest jasna.

Ja, niestety, jako przewodniczący komisji muszę przeczytać tę długą opinię – no, nie ma rady – bo to musi być zarejestrowane. A więc projekt opinii brzmi następująco: „Opinia Komisji Spraw Unii Europejskiej Senatu RP dotycząca projektu dyrektywy Rady w sprawie działalności gospodarczej w Europie: Ramy opodatkowania dochodu (BEFIT) – o odpowiedniej sygnaturze – przyjęta na posiedzeniu 7 lutego 2024 r.

1. Komisja do Spraw Unii Europejskiej (KSUE) w pełni uznaje potrzebę podjęcia bardziej skutecznych kroków w celu poprawy funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez uproszczenie i ograniczenie czynności administracyjnych w przypadku przedsiębiorstw prowadzących działalność transgraniczną w UE.

2. KSUE, z jednej strony dostrzega, że częściowa harmonizacja przepisów podatkowych przyczyni się do zwiększenia swobody przepływu kapitału i przedsiębiorczości w ramach rynku wewnętrznego, z drugiej jednak strony obiektywnie ograniczy suwerenność podatkową państw członkowskich w odniesieniu do opodatkowania dochodów przedsiębiorstw.

3. W opinii KSUE istotnym mankamentem projektu jest zaniechanie ze strony Komisji Europejskiej przedstawienia oceny skutków wpływu proponowanych rozwiązań (pomimo ich znaczącego charakteru) na sytuację gospodarczą poszczególnych państw członkowskich.

4. KSUE podziela zastrzeżenia Rządu RP w kwestii:

– wprowadzenia mechanizmu transgranicznego rozliczania strat ze względu na możliwość pojawienia się niekorzystnych mechanizmów alokacji zysków i strat między państwa członkowskie;

– potencjalnego wpływu ram BEFIT na ograniczenie możliwości prowadzenia polityki wspierania inwestycji i innowacyjności, w ramach której Polska zachęca inwestorów (zagranicznych i krajowych) do lokowania lub rozbudowy działalności gospodarczej.

5. KSUE apeluje, by w toku dalszych prac legislacyjnych nad przedmiotowym projektem przeprowadzić głębszą analizę możliwości wyeliminowania wyżej zidentyfikowanych problemów.”

Poddaję pod...

(*Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: Można?*)

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

SENATOR

KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Mam poprawkę do pktu 2. Proponuję, żeby brzmiał: „KSUE z jednej strony dostrzega, że redukcja obciążeń podatkowych mogłaby przyczynić się do zwiększenia swobody przepływu kapitału i przedsiębiorczości w ramach rynku wewnętrznego”... A potem tak, jak jest. No bo tak, to jest ze sobą sprzeczne.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Rozumiem, że prezydium przyjmuje tę poprawkę jako własną. Panowie Senatorowie, jako autopoprawkę prezydium, tak?

Inaczej: Panie Senatorze, jaki jest stosunek pana senatora sprawozdawcy do takiej poprawki?

SENATOR

JACEK WŁOSOWICZ

Niech pan senator jeszcze raz...

(*Brak nagrania*)

SENATOR

KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

„Z jednej strony dostrzega, że redukcja obciążeń podatkowych mogłaby przyczynić się do zwiększenia swobody przepływu kapitału i przedsiębiorczości w ramach rynku wewnętrznego”... A dalej tak, jak leci.

SENATOR

JACEK WŁOSOWICZ

Brzmi to bardziej...

(*Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: Sensownie?*)

Tak.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Jak zwykle w przypadku pana senatora Ujazdowskiego.

(*Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: Nie, nie, nie wiem...*)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Krótko mówiąc, w pktcie 2 zamiast słów „częściowa harmonizacja przepisów” mamy „redukcja obciążeń”.

Czy z taką...

(*Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: „Podatkowych”.*)

Tak, „przepisów podatkowych”, bo tak dalej było.

(*Senator Kazimierz Michał Ujazdowski: Tak.*)

Czy opinię z taką poprawką...

Kto z państwa, członków komisji, akceptuje projekt opinii z taką poprawką, przyjętą przez senatora sprawozdawcę? (8)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Jednogłośnie została przyjęta opinia naszej komisji w sprawie kluczowej, jaką jest działalność gospodarcza w Europie w ramach opodatkowania dochodu BEFIT.

Czy pan senator sprawozdawca proponuje, aby ta opinia została przedstawiona w ramach dialogu politycznego?

SENATOR

JACEK WŁOSOWICZ

Tak, Panie Przewodniczący.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Informuję zatem wszystkich państwa o tym, że tę opinię komisji będziemy przedstawiać w ramach dialogu politycznego.

Zamykam ten punkt.

Przechodzimy do punktu kolejnego... Dziękuję państwu za ten punkt.

Przechodzimy do kolejnego punktu, do punktu drugiego: wniosek dotyczący Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Instrumentu Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich.

Raz jeszcze witam pana wiceministra Bartoszewskiego, reprezentującego ministra spraw zagranicznych, wraz z zespołem.

Pan minister występuje w imieniu instytucji prowadzącej.

Panie Ministrze, bardzo proszę o przedstawienie stanowiska rządu.

SEKRETARZ STANU

W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

WŁADYSŁAW TEOFIL BARTOSZEWSKI

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ten mikrofon jest trochę bardziej skomplikowany niż w izbie niższej, ale człowiek się uczy.

(*Głos z sali: Całe życie.*)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak daleko bym się nie posunął...

(*Przewodniczący Bogdan Klich: Panie Ministrze, bardzo proszę. Ma pan mało czasu, jak slyszeliśmy.*)

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ministerstwo Spraw Zagranicznych opiniuje akt, jakim jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Instrumentu Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich, pozytywnie. Dlaczego? Dlatego że państwa na Bałkanach Zachodnich od dłuższego czasu starają się zostać członkami Unii Europejskiej, a to jest w pełni popierane przez polski rząd.

Jeśli porównać... W tej chwili PKB na 1 mieszkańca w państwach Bałkanów Zachodnich, wedle standardów siły nabywczej, to jest mniej więcej 30%–50% tego, co jest w Unii Europejskiej. My musimy wspierać te państwa finansowo, żeby przyspieszyć regionalną integrację gospodarczą i społeczną tych gospodarek, żeby przyspieszyć ich dostosowanie się do wartości, przepisów i norm Unii Europejskiej. I jest w naszym interesie, żeby jak najszybciej te państwa weszły do Unii Europejskiej, bo status tych państw jako kandydatów albo potencjalnych kandydatów do akcesji powoduje, że tworzy się na tym terenie próżnia, a tę próżnię wykorzystują państwa trzecie, żeby tam wchodzić. A nie są to państwa, które sprzyjają Unii Europejskiej i Paktowi Północnoatlantyckiemu, do którego większość państw Unii Europejskiej należy.

Tak więc jest to instrument stosunkowo niewielki, bo przewiduje się 6 miliardów euro na lata 2024–2027, ale bezzwrotne wsparcie jest tylko na poziomie 2 miliardów, reszta to są preferencyjne pożyczki. Koszt dla Polski wyniesie w tym okresie ok. 98 milionów euro, czyli nie jest porażający. Ten instrument wsparcia będzie działał równoległe z wieloletnimi ramami finansowymi Unii Europejskiej i Polska już zwróciła się do Komisji Europejskiej o to, żeby zapewnić, że środki z tego nowego, potencjalnego instrumentu wsparcia reform i wzrostu gospodarczego nie będą się pokrywały, nie będą wydawane na te same cele, że będzie to rozdzielone, żeby to miało jakiś sens. I Unia Europejska potwierdziła, że tak to ma być rozdysponowane.

Ja myślę, że w największym skrócie to byłoby na tyle.

(Przewodniczący Bogdan Klich: I rząd jest za?)

I rząd jest za.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

To ważne.

Naszym senatorem sprawozdawcą jest pan senator Grzegorz Schetyna.

Panie Senatorze, bardzo proszę o projekt opinii komisji.

SENATOR

GRZEGORZ SCHETYNA

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Panie Ministrze!

W zasadzie wszystko zostało powiedziane. Minister Bartoszewski syntetycznie ujął opinię rządu, a także trudności, które mogą wynikać z wprowadzenia tego rozporządzenia.

Ja myślę, że to, co jest ważne, to kwestia monitoringu tej tzw. integracji regionalnej. Myślę, że to jest ten punkt, jeden z 4 warunków, które są wpisane przy tym rozporządzeniu – integracja gospodarcza, integracja w regionie. Wiemy, jak historycznie jest to trudne, nie? A więc mówię tylko o tym, że ta sprawa wróci. Ona będzie się pojawiać, bo wiadomo, jakie są relacje między krajami tworzącymi Bałkany Zachodnie. I to nie jest tak oczywiste. Ten marsz do Unii Europejskiej nie jest tak wspólny, jak tego byśmy chcieli, jak tego byśmy oczekiwali. Tak więc uważam, że ta kwestia będzie się pojawiać.

To, co jest ważne, to jest zastrzeżenie rządu, które zostało złożone, dotyczące podobnego czy tożsamesego traktowania kwestii Bałkanów Zachodnich i Ukrainy, to znaczy żeby to instrumentarium finansowe zostało wprowadzone, te zasady tak samo zostały wpisane w scenariusz relacji wspólnoty europejskiej i Ukrainy – i to się stało w poniedziałek na posiedzeniu Rady Unii Europejskiej. Uważam, że to jest bardzo ważny sygnał, bo my politycznie... To ostatnie zdanie, Panie Przewodniczący, bo o godzinie 11.00 mamy początek posiedzenia Senatu, na które musimy zdążyć. To, co jest ważne w moim przekonaniu politycznie, to jest utożsamianie czy równoległe ustawianie spraw Bałkanów Zachodnich, Ukrainy i Mołdawii, a w perspektywie Gruzji. Bo jest dla nas bardzo istotne, żeby te sprawy akcesji i całego zaangażowania przedakcesyjnego były traktowane

wspólnie. Pomoże nam to w takim podmiotowym traktowaniu Ukrainy. I taka moja sugestia – ale chyba to jest coś takiego zupełnie oczywistego – że te sprawy polityczne są nam po prostu bliższe, są dla nas ważne.

Opinia jest oczywiście pozytywna, na tak. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję.

Pan minister Bartoszewski.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH
WŁADYSŁAW TEOFIL BARTOSZEWSKI

Tylko krótki komentarz. Dziękuję, Panie Senatorze, za te uwagi. Absolutnie się z nimi zgadzam. Jest to pozycja rządu. Tak się składa, że niektóre państwa członkowskie Unii Europejskiej przywiązują większą wagę do wsparcia niektórych państw albo nawet wszystkich na Bałkanach Zachodnich, a niektóre – do wsparcia Ukrainy. Było rzeczą dla nas absolutnie oczywistą, że jeżeli będzie problem z dofinansowaniem Ukrainy, to będzie problem z dofinansowaniem Bałkanów Zachodnich – i to dokładnie jest to, o czym pan senator powiedział.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Ja bym zachęcał wręcz rząd do tego, żeby uczynił wszystko – jestem przekonany, że czyni dużo, ale zachęcam, żeby uczynił wszystko – Panie Ministrze, jeżeli chodzi o Europejski Instrument na rzecz Pokoju, czyli The European Peace Facility, który, niestety, nie jest w tej chwili wykorzystywany na potrzeby Ukrainy, a był jedną z wizytówek wsparcia Ukrainy przez Unię Europejską w najtrudniejszej sprawie, jaką jest transfer uzbrojenia w latach 2022 i 2023. W związku z tym uruchomienie nowego instrumentu, jakim jest Instrument Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich, nawet w kwocie mniejszej, ale na te same lata, 2024–2027, jak pan minister przedstawił, jest równie ważne. A z naszego punktu widzenia nawet ważniejsze jest odblokowanie The European Peace Facility na potrzeby Ukrainy. Do tego szczerze zachęcam. I myślę, że nie jestem wyrazicielem tylko swojej opinii, ale wszystkich nas tutaj zgromadzonych.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH
WŁADYSŁAW TEOFIL BARTOSZEWSKI

Szanowny Panie Przewodniczący!

Rozmowy na ten temat się toczą. Sam prowadziłem te rozmowy parę dni temu w Berlinie. Niemcy stawiają warunki, które nie są akceptowalne dla niektórych innych członków Unii Europejskiej, ale myślę, że dojdziemy tutaj do porozumienia. Po prostu Niemcy wychodzą z założenia, że skoro oni sami dają 7 miliardów wsparcia, to inne państwa powinny też, że tak powiem, więcej się dołożyć, a one chcą, żeby te pieniądze były wliczone do funduszu, o którym pan przewodniczący wspominał. I negocjacje trwają, tak bym powiedział.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję.

Proszę państwa, jest jasny projekt opinii ze strony senatora sprawozdawcy. Senator sprawozdawca proponuje, abyśmy przyjęli ten projekt aktu prawnego, abyśmy zaakceptowali ten projekt aktu prawnego.

W związku z tym zapytam jeszcze: czy są jakieś inne głosy w dyskusji? Nie.

Możemy przejść do głosowania.

Głosujemy nad projektem stanowiska, w myśl którego komisja popiera projekt aktu prawnego.

Kto jest za? (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

W takim razie jednogłośnie został przyjęty proponowany przez senatora sprawozdawcę Grzegorza Schetynę projekt opinii komisji w sprawie tego aktu prawnego.

Dziękuję bardzo.

Zamykam punkt drugi.

Przechodzimy do punktu czwartego.

Nie widzę pana ministra Kołodziejczaka, ale jest jego zespół. Rozumiem, że pan Krzysztof Smaczyński będzie reprezentował ministerstwo rolnictwa.

Proszę przekazać panu ministrowi, że dobrym zwyczajem jest udział wiceministrów w posiedzeniu naszej komisji.

Panie Dyrektorze, proszę o przedstawienie stanowiska rządu.

ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU HODOWLI I OCHRONY ROŚLIN
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
KRZYSZTOF SMACZYŃSKI

Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo!

Dziękuję za udzielenie głosu.

Jeszcze raz przepraszam w imieniu mojego szefa, sekretarza stanu, pana ministra Kołodziejczaka. Jestem z nim w kontakcie SMS-owym. Jest w drodze, a opóźnienie jest od niego niezależne. Przepraszam raz jeszcze. Nie taka była intencja.

W imieniu pana ministra krótko przedstawię informację.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo!

Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie roślin uzyskiwanych za pomocą niektórych nowych technik genomowych oraz pochodzących z tych roślin żywności i pasz został przedstawiony przez Komisję Europejską na początku lipca 2023 r. Rozpoczęto nim prace nad nowymi przepisami, które mają uregulować zasadę autoryzacji roślin otrzymany z wykorzystaniem 2 metod technik genomowych – mutagenezy ukierunkowanej i cisgenezy – jak również kombinacji tych metod, a w rezultacie wpływu tych metod na produkty, żywność i paszę.

Co do tej propozycji Komisji Europejskiej rząd zajął stanowisko negatywne. W stanowisku rządu zwrócono uwagę na takie 3 podstawowe filary.

Przede wszystkim projekt zawiera niejasne zasady kontroli produktów uzyskanych z wykorzystaniem nowych technik genowych. Istnieje obawa przed zanieczyszczeniem, jeżeli chodzi o czystość produkcji nasiennej, produkcji ekologicznej, oraz obawa przed zachowaniem prawa wyboru przez konsumentów z uwagi na brak obowiązku znakowania.

Poza tym uwagi dotyczą obaw o zaburzenie uczciwej konkurencji między małymi i średnimi firmami a globalnymi koncernami nasiennymi w związku z wprowadzeniem na rynek opatentowanych roślin NGT kategorii 1.

Kolejna wątpliwość to wątpliwość, że niektóre upoważnienia dla Komisji Europejskiej do zmiany treści rozporządzenia mogą następować w drodze aktów delegowanych, w szczególności Komisja Europejska mogłaby dokonywać zmiany kryteriów równoważności nowych technik genomowych z roślinami konwencjonalnymi w drodze aktu delegowanego.

Te 3 filary wątpliwości przesądziły o tym, że stanowisko rządu do projektu przedstawionego przez Komisję jest negatywne. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję, Panie Dyrektorze.

Naszym senatorem sprawozdawcą w tej sprawie jest pan senator Jerzy Chróścikowski.

Panie Senatorze, bardzo proszę o przedstawienie projektu stanowiska komisji.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dziękuję.

Przedstawiciel rządu wyraźnie stwierdził, że stanowisko rządu jest negatywne. Jeśli chodzi o dyskusję, to nie chcę jej rozwijać, bo mamy już wypracowane wcześniej stanowisko: jesteśmy przeciwko uprawie i uwalnianiu roślin genetycznie modyfikowanych. To jest nowa technika, która też, można powiedzieć, polega na modyfikacji genetycznej, tylko jest to pomniejszone o 1 gen, bo przedtem były 3 geny, a teraz są 2 geny. Kiedy patrzę na stanowisko rządu, jak również na to, co do mnie dociera... Wiele organizacji społecznych zgłasza zdecydowany sprzeciw wobec tego, żeby takie metody, nowe techniki wprowadzić rozporządzeniem, tym bardziej że – zwracam tu uwagę na pewne elementy – po pierwsze, nie ma żadnego zastosowania... no, mogę coś wysiać, a nie muszę tego oznakować. A więc co się stanie później z tymi roślinami, które nie będą miały żadnego oznakowania? Ktoś zasieje sobie, sąsiadowi i potem będzie następny problem, tak jak w przypadku GMO już wielokrotnie zwracano na to uwagę. My obecnie w Polsce mamy zakaz uwalniania GMO do środowiska i to jest obowiązek ustawowy, któremu podlegamy, a tu próbuje się wprowadzać te mechanizmy. Z kolei w przypadku drugiego aspektu trzeba traktować to tak, że delegacja tego rozporządzenia będzie mówiła, że należy to stosować tak jak GMO. W zasadzie można powiedzieć, że wprowadzamy GMO.

W związku z tym, że różne polskie organizacje i związki popierają stanowisko rządowe, wnoszę o przyjęcie stanowiska negatywnego, tak jak zrobił to rząd.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę, nie słyszę chętnych.

W związku z tym zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania. Projekt naszego stanowiska jest jasny, mianowicie chodzi o to, abyśmy poparli krytyczne stanowisko rządu w tej sprawie.

Kto z państwa jest za takim stanowiskiem komisji? (5)

Jednogłośnie zostało przyjęte stanowisko zaproponowane przez pana senatora Chróścikowskiego.

Dziękuję panu dyrektorowi i panu senatorowi za wybitnie zwięzłe przedstawienie tej sprawy.

Przechodzimy do punktu piątego: wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 96/53/WE ustanawiającą dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym.

Ministerstwo Infrastruktury reprezentuje pan minister Paweł Gancarz.
Panie Ministrze, bardzo proszę o przedstawienie stanowiska rządu.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
PAWEŁ GANCARZ

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Wśród podstawowych założeń zmian dyrektywy dotyczących zakresu Ministerstwa Infrastruktury należy wskazać kilka istotnych punktów. I tu pozwolę sobie je wymienić: szereg przywilejów dla pojazdów i zespołów pojazdów bezemisyjnych mających na celu zwiększenie atrakcyjności ich wykorzystania, tj. przyznanie dodatkowej ładowności względem pojazdów zasilanych paliwami kopalnymi, m.in. podniesienie dopuszczalnej masy całkowitej o 4 t dla zespołów pojazdów bezemisyjnych, w tym także wykorzystywanych w operacjach transportu intermodalnego – przypomnę, że obecnie dopuszczalna masa całkowita wszystkich pojazdów wynosi 40 t, dla pojazdów wykorzystywanych w transporcie intermodalnym są to 44 t, tak więc to założenie przewiduje podwyższenie dopuszczalnej masy o 4 t w tych 2 kategoriach – podniesienie do 12,5 t nacisku na oś napędową dla pojazdów bezemisyjnych; dopuszczenie do ruchu transgranicznego zespołów pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej wynoszącej 44 t dla wszystkich zestawów pojazdów, z tym że dla zasilanych paliwem kopalnym tylko do 2034 r.; dopuszczenie europejskich systemów modułowych, tzw. EMS, w przewozach międzynarodowych pomiędzy sąsiadującymi krajami – chodzi o zespół o maksymalnej długości 25,25 m i z podniesioną dopuszczalną masą całkowitą wynoszącą ponad 40 t; określenie długości wynoszącej obecnie 20,75 m dla pojazdów służących do przewozu pojazdów; podniesienie o 30 cm do 4,30 m wysokości dla pojazdów przewożących w transporcie intermodalnym kontenery wielkopojemnościowe; ujednoczenie systemu udzielania zezwoleń na przewozy ponadnormatywne. Tak że tych podstawowych założeń dotyczą proponowane zmiany.

Większość propozycji Komisji może mieć pozytywny wpływ na rozwój branży transportu drogowego w Polsce. Dla przykładu wskażę wprowadzenie systemu EMS w dobie znaczących braków w zakresie osób wykonujących zawód kierowcy, aczkolwiek w tym przypadku należy uwzględnić stan infrastruktury drogowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Polska kierunkowo zgadza się z potrzebą podjęcia działań na rzecz utworzenia bardziej ekologicznego transportu towarowego, jednak należy uwzględnić harmonogram wprowadzania tych zmian.

Jeśli chodzi o to, co proponuje rząd Rzeczypospolitej Polskiej, to zgłosiliśmy zastrzeżenia w stosunku do niektórych założeń, a konkretnie do propozycji zwiększenia do 12,5 t nacisku na oś napędową pojazdów bezemisyjnych. Tutaj proponujemy, oczywiście na podstawie wyników badań Instytutu Badawczego Dróg i Mostów, podniesienie wartości nacisku do 12 t. Kolejny warunek – i oczywiście kolejna propozycja dla państwa – to jest zwiększenie do 4,30 m maksymalnej wysokości pojazdów lub zespołów pojazdów przewożących kontenery morskie w transporcie intermodalnym bez żadnych ograniczeń. Przypomnę, że tam było rozróżnienie na pojazdy zasilane paliwami kopalnymi i pojazdy poruszające się w transporcie intermodalnym. To tyle.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze, za zaprezentowanie stanowiska rządu w tej sprawie.

Naszym senatorem sprawozdawcą jest pan senator Włosowicz. Bardzo proszę o...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

A nie?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Zaraz, zaraz... Pan senator Jacek Włosowicz, tak.

(Senator Jacek Włosowicz: No rzeczywiście. To się nie wymiguję).

(Głos z sali: Podziela pan...)

(Senator Jacek Włosowicz: Tak.)

No ale pan senator zna się na tych sprawach, bo przecież na którymś z poprzednich posiedzeń komisji prezentował sprawy związane z transportem drogowym. Nie musi przecież mieć pisemnej opinii.

SENATOR

JACEK WŁOSOWICZ

Przejdźmy do meritum.

Panie Ministrze, ja mam pytanie. Bo stworzyliśmy pewien system, który funkcjonuje nie tylko u nas, lecz także na całym świecie, chodzi o zależności między obciążeniami na osiach, całą masą a wytrzymałością dróg. No a teraz okazuje się, że dzięki temu, że samochody będą zero – czy mało-emisyjne, to mimo że będą np. o 4 t cięższe, to nam dróg nie rozjadą. Nacisk na oś ma być większy. Do tej pory w przypadku kontroli skończyłoby się to poważnym mandatem. A teraz tylko dlatego, że ten samochód będzie jeszcze cięższy, ale będzie na prąd, to my to akceptujemy i będziemy się z tego cieszyć? Według mnie drogi będą rozjeżdżane.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

To jest w zasadzie pytanie ze stwierdzeniem.

No ale bardzo proszę, Panie Ministrze, gdyby zechciał pan odnieść się do tego pytania...

PODSEKRETARZ STANU

W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY

PAWEŁ GANCARZ

Szanowny Panie Senatorze! Szanowny Panie Przewodniczący!

My tutaj planujemy wprowadzenie tego ograniczenia tylko do... To znaczy chodzi o to, żeby pojazdy wykorzystywane do transportu mogły się poruszać po trasach szybkiego ruchu, autostradach i drogach ekspresowych. To jest jedna kwestia.

Druga sprawa. Mówimy o tym, żeby uszanować i uwzględnić branżę transportową i żeby była niejako zachowana zasada równości w przypadku przewoźników, z którymi w ostatnim czasie sporo się spotykamy i dużo rozmawiamy. Wiadomo, że ważne jest, aby preferować transport nisko-emisyjny bądź zeroemisyjny, ale nie możemy zapomnieć o tradycyjnych pojazdach, które są napędzane paliwami kopalnymi. Polski transport przewozi 30% towarów w całej Unii Europejskiej, to jest 7% naszego PKB. I tutaj musimy wykazywać się należytą starannością, żebyśmy tej branży w którymś momencie, mówiąc kolokwialnie, za bardzo nie poturbowali.

Jeżeli chodzi o tonaż, to oczywiście drogi szybkiego ruchu, trasy ekspresowe są budowane w określonym standardzie, ale nadmierne podwyższanie tonażu dotyczącego masy całkowitej pojazdów, jak również nacisku na każdą z osi czy obciążenia każdej z osi automatycznie będzie powodowało szybsze zużywanie i amortyzację dróg, które budujemy, dlatego też należy mieć to na uwadze i zwiększać te parametry sukcesywnie i rozważnie.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję.

Rozumiem, że po odpowiedzi na pytanie pan senator jest już gotów do zaprezentowania projektu opinii naszej komisji.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

SENATOR

JACEK WŁOSOWICZ

Tak, Panie Przewodniczący.

Każde działanie w Unii, które w racjonalny sposób zmierza do obniżenia emisyjności, jest przez nas jak najbardziej oczekiwane i popierane, ale musimy mieć na uwadze dotychczasowe osiągnięcia, czyli stan naszej infrastruktury, byśmy tego rodzaju regulacją nie spowodowali może nie jej zniszczenia, w skrajnym przypadku, ale naruszenia.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Dziękuję.

Czy to oznacza, że pan senator proponuje, abyśmy poparli stanowisko rządu, czy też abyśmy poparli projekt tego aktu prawnego z uwagami rządu? Bo one są istotne.

SENATOR

JACEK WŁOSOWICZ

Z uwagami, tak.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Dobrze.

Czy są jakieś głosy w dyskusji? Nie ma.

Poddaję pod głosowanie proponowane stanowisko naszej komisji, aby komisja poparła projekt aktu prawnego z uwagami rządu.

Kto jest za? (6)

Jednogłośnie.

Potwierdzam, że w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę ustanawiającą dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym... że komisja popiera projekt aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

Dziękuję bardzo.

Zamykam prace nad punktem piątym.

Przechodzimy do punktów szóstego i siódmego.

Witam przedstawicieli Ministerstwa Zdrowia.

Będziemy obradować łącznie nad punktami szóstym i siódmym, aby zdążyć, ale głosować będziemy odrębnie. Projekt opinii, który przedstawi później pan senator Siedlaczek, jest identyczny zarówno w jednym, jak i w drugim przypadku.

Bardzo proszę pana wiceministra zdrowia Macieja Miłkowskiego o przedstawienie stanowiska rządu w punkcie szóstym oraz w punkcie siódmym.

PODSEKRETARZ STANU

W MINISTERSTWIE ZDROWIA

MACIEJ MIŁKOWSKI

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Przewodniczący!

Bardzo serdecznie dziękuję za to, że mogę przedstawić dyrektywę Parlamentu Europejskiego w sprawie unijnego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające unijne procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi. To jest duża reforma legislacji farmaceutycznej w Unii Europejskiej i te zmiany spowodują uchylenie 2 dyrektyw i kilku rozporządzeń.

Celem projektowanych zmian w prawie farmaceutycznym jest zagwarantowanie wysokiego poziomu zdrowia publicznego poprzez zapewnienie jakości, bezpieczeństwa i skuteczności produktów leczniczych przeznaczonych dla pacjentów w Unii Europejskiej, a także harmonizacja rynku wewnętrznego w celu sprawowania nadzoru i kontroli nad produktami leczniczymi oraz praw i obowiązków właściwych organów państw członkowskich.

Dyrektywa będzie skupiała się na kilku kwestiach. W zakresie ocen oddziaływania na środowisko dyrektywa w szczególności nie dopuszcza do bytu prawnego produktów, które mogą zbyt mocno zaszkodzić środowisku, i będzie to bardzo istotny element procedowania dopuszczania leków na rynek europejski. W opinii rządu ta kolizja ochrony środowiska i ochrony zdrowia ludzkiego powinna być rozwiązana tak, żeby zdrowie miało istotne znaczenie, nawet przed środowiskiem naturalnym, jeśli jest to bezwzględnie konieczne dla zachowania zdrowia obywateli Unii Europejskiej. Oczywiście te zadania funkcjonowały już od 2006 r., ale zbyt rygorystyczne przepisy mogą spowodować, że wiele leków nie będzie mogło być w ogóle produkowanych na terenie Unii Europejskiej, a nawet na terenie innych państw, ponieważ wytyczne dotyczące tego, że nie będzie można tych leków wprowadzać, będą obowiązywały również w innych państwach.

Bardzo dobrze jest ukierunkowane i określone w dyrektywie wskazanie konieczności prowadzenia większej liczby badań w zakresie leków pediatrycznych, i to zostaje przeniesione do dyrektywy, te przepisy, które były do tej pory w rozporządzeniu pediatrycznym. Popieramy plan zakładający, że będzie się odbywało więcej badań w tym zakresie. Popieramy dyrektywę również w zakresie zachowania przedłużenia patentu dla poszerzenia pediatrycznego o 6 miesięcy.

W dyrektywie są też zawarte bardzo istotne zmiany dotyczące nowych okresów ochrony danych i okresów wyłączności. Co do zasady okres podstawowej ochrony prawnej zostanie skrócony do 6 lat, są również 2 lata dodatkowego świadectwa ochronnego. Tutaj jest wiele propozycji przepisów dodatkowych wydłużających te okresy wyłączności. Na ten temat toczy się bardzo intensywna dyskusja, chodzi o jak najszybsze dopuszczenie leków generycznych. Trzeba, żeby rynek leków oryginalnych mocno się rozwijał, ale żeby w pewnym momencie następowała w tym zakresie konkurencja generyczna.

(Przewodniczący Bogdan Klich: Panie Ministrze, mamy tylko 10 minut.)

A, dobrze.

(Przewodniczący Bogdan Klich: Gdyby zechciał pan przejść do konkluzji w tym punkcie i przedstawić następny punkt wraz z konkluzjami...)

Toczą się w związku z tym dyskusje dotyczące konieczności wprowadzenia leków w całej Europie. Chodzi o to, że wraz z dopuszczeniem leku w Europie powinien on być dostępny w całej Europie, jednocześnie we wszystkich państwach. Państwa mniejsze i państwa mniej zamożne zwracają uwagę na to, że dopiero wiele lat po dopuszczeniu leków do obrotu mają do nich dostęp.

Jeśli chodzi o monitorowanie dostępności leków krytycznych, to Komisja Europejska pracuje nad ustaleniem listy leków krytycznych i nad tym, żeby były one monitorowane, co pozwoli zwiększać ich produkcję, żeby uniezależnić Europę w tym zakresie. Te przepisy również wzmocniają niezależność w zakresie leków.

Dużo miejsca poświęcono antybiotykooporności i tu też Komisja Europejska zaproponowała innowacyjne produkty. Trwają prace w tym zakresie, wprowadza się vouchery na transferowalną wyłączność danych i te vouchery mają być transferowalne w przypadku innych produktów. Aktualnie w ramach prac te przepisy są mocno krytykowane przez środowiska związane z produkcją leków zarówno generycznych, jak i oryginalnych.

Jest jeszcze kwestia bezpieczeństwa dostaw. Tutaj jest konieczność monitorowania procesu od produkcji API po dystrybucję leków, ponadto wprowadzone przepisy będą gwarantować dostępność leków. My ze swojej strony zwróciliśmy uwagę na to, że w Polsce system monitorowania

dostępności leków i całego łańcucha dostaw jest bardzo szczegółowo opracowany, mamy pełne informacje w tym zakresie. I tymi rozwiązaniami, tym systemem możemy podzielić się w Europie, ponieważ większość państw takiego systemu nie ma, nie ma też systemu ogólnoeuropejskiego, który byłby prosty, sprawny i tani w użytkowaniu.

Tak więc stanowisko rządu jest pozytywne, z uwagami dotyczącymi omówionych kwestii i ze wskazaniem, żeby dalej nad nimi pracować. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Naszym senatorem sprawozdawcą jest senator Henryk Siedlaczek. Bardzo proszę pana wiceprzewodniczącego o przedstawienie projektu opinii w pierwszej i w drugiej sprawie.

SENATOR
HENRYK PIOTR SIEDLACZEK

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Jeśli chodzi o punkt szósty, to celem projektowanych zmian jest przede wszystkim zagwarantowanie wysokiego poziomu zdrowia publicznego przez zapewnienie jakości, bezpieczeństwa i skuteczności produktów leczniczych oraz harmonizacja rynku wewnętrznego w celu sprawowania nadzoru i kontroli nad produktami leczniczymi.

Te zdefiniowane cele, ujęte bardzo skrótowo, zostały tutaj bardzo szczegółowo przedstawione przez przedstawiciela Ministerstwa Zdrowia. Pragnę nadmienić, iż rząd RP wyraża kierunkowo pozytywne stanowisko co do wniosku i pozytywnie odnosi się do celów przedstawionych przez Komisję Europejską oraz dostrzega zasadność wprowadzenia zmian w zakresie obowiązującego prawodawstwa farmaceutycznego. I tak jak pan minister raczył zaznaczyć, projekt tejsze dyrektywy jest częścią rewizji prawa farmaceutycznego, która ma na celu ujednoczenie obowiązujących wymagań w odniesieniu do leków stosowanych u ludzi.

Chciałbym, może już nie rozwijając tematu, zaproponować następujące stanowisko: poparcie projektu aktu prawnego przedstawionego w punkcie szóstym.

Jeśli z kolei chodzi o punkt siódmy, to celem projektowanych zmian jest zapewnienie pacjentom w całej Unii Europejskiej terminowego, sprawiedliwego dostępu do bezpiecznych, skutecznych i przystępnych cenowo leków poprzez ułatwienie wcześniejszego wejścia leków na rynek, zwiększenie bezpieczeństwa dostaw, stworzenie ram atrakcyjnych i sprzyjających innowacjom, promowanie konkurencyjności środowiska. Została tutaj podniesiona kwestia znaczenia, miejsca i przede wszystkim decyzyjności Europejskiej Agencji Leków. Projekt tegoż rozporządzenia również jest częścią rewizji prawa farmaceutycznego, która ma na celu ujednoczenie obowiązujących wymagań w odniesieniu do leków stosowanych u ludzi.

Sytuacja czasowa jest taka, jaka jest, ale można by rozwinąć dyskusję zarówno w jednym, jak i w drugim punkcie. Akurat jestem mieszkańcem pogranicza, znamy tam na co dzień różnice, jeżeli chodzi o sytuację w lecznictwie, w farmaceutyce i innych obszarach związanych ze świadczeniami, nazwijmy to bardzo ogólnie, medycznymi, okołomedycznymi.

Stanowisko rządu co do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady jest także, jak w punkcie szóstym, pozytywne, w związku z czym również proponuję Wysokiej Komisji poparcie tegoż projektu aktu prawnego.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję panu senatorowi.
Sprawy są jasne.

Czy państwo mają jakieś uwagi do tego, co zostało przedstawione? Nie.

Przechodzimy do odrębnych głosowań.

Najpierw głosujemy nad wnioskiem dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie unijnego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz uchylającej 2 dyrektywy o odpowiednich sygnaturach.

Propozycja jest taka, aby komisja poparła ten projekt aktu prawnego.

Kto jest za? (6)

Komisja jednogłośnie poparła projektowany akt prawny.

I punkt siódmy, czyli wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijne procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i nadzoru nad nimi oraz ustanawiającego zasady regulujące działalność Europejskiej Agencji Leków, zmieniającego 5 rozporządzeń o odpowiednich sygnaturach.

Kto z państwa jest za tym, aby komisja poparła ten projekt aktu prawnego?

(Głos z sali: 7...)

Jednogłośnie?

(Głos z sali: Jednogłośnie.)

Potwierdzam, że w punkcie siódmym komisja jednogłośnie poparła zaproponowane stanowisko...

(Głos z sali: Przepraszam, 6. Moja wina.)

Tak?

Komisja jednogłośnie, 6 głosami, poparła stanowisko zaproponowane przez senatora sprawozdawcę.

Przechodzimy do punktu przedostatniego, dziewiątego: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ram monitorowania na rzecz odpornych lasów europejskich.

W imieniu pani minister klimatu i środowiska pan dyrektor...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska *Mikołaj Dorożala*: Nie, też wiceminister, tak że...)

Pan wiceminister, przepraszam bardzo. 30 sekund.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE KLIMATU I ŚRODOWISKA
MIKOŁAJ DOROŻAŁA**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Postaram się w takim razie w telegraficznym skrócie to przedstawić.

Szanowni Państwo!

Projekt rozporządzenia w sprawie monitoringu lasów ustanawia 3 zasadnicze cele: zbieranie i udostępnianie danych dotyczących lasów i gospodarki leśnej oraz wspieranie tworzenia przez państwa członkowskie długoterminowych zintegrowanych planów dotyczących lasów. Postaram się państwu przedstawić tylko część tych punktów.

Proponowana legislacja została zatwierdzona w nowej strategii leśnej do 2030 r. opublikowanej przez Komisję Europejską w lipcu 2021 r. wskazującej na potrzebę stworzenia na poziomie Unii Europejskiej ram dla obserwacji lasów. Stanowisko rządu w tej sprawie zostało przyjęte 24 stycznia 2024 r.

Szanowni Państwo, cała idea... Stworzenie lepszego, funkcjonalnego systemu monitoringu lasów jest konieczne, również w kontekście transgranicznym, w kontekście zaburzeń lasów, takich jak pożary czy huragany. Oznacza to konieczność podejmowania działań adaptacyjnych na podstawie najlepszych dostępnych danych.

Rząd RP uważa, że standaryzacja i harmonizacja danych między państwami członkowskimi UE pozwoli na ich porównywanie i ułatwi współpracę na rzecz budowy odpornych lasów europejskich. Jest to największa wartość dodana projektowanego aktu prawnego. Utworzenie systemu udostępniania porównywalnych danych o lasach europejskich umożliwi również społeczeństwu

szerszy dostęp do informacji o środowisku oraz zapewni narzędzia, dzięki którym obywatele będą mogli łatwo wyszukiwać najważniejsze informacje na temat lasów w różnych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Rząd RP popiera proponowane rozwiązanie polegające na zachęceniu państw do dobrowolnego przygotowania zintegrowanych planów długoterminowych dotyczących leśnictwa. Konieczne jest jednak znalezienie równowagi między potrzebą generowania istotnych danych a nakładaniem dodatkowych obciążeń administracyjnych na państwa członkowskie. Nowa inicjatywa legislacyjna rozszerza zakres monitoringu lasów, dlatego zdaniem rządu RP niezbędne jest zapewnienie z poziomu Unii Europejskiej odpowiedniego wzmocnienia finansowego, np. z programu LIFE lub Horyzont Europa. Rząd RP uważa także, że współpraca i koordynacja w zakresie poprawy jakości danych powinny opierać się nie tylko na debacie naukowej, ale przede wszystkim na debacie technicznej, z udziałem wykonawców inwentaryzacji leśnych, z uwzględnieniem kwestii wykorzystania najnowszych osiągnięć nauki. Bardzo dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Panie Ministrze, fantastycznie. Po prostu fantastycznie.

(*Głos z sali: No, 30 sekund...*)

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Mikołaj Dorożala: Staralem się najkrócej, jak mogłem.*)

Pan minister Mikołaj Dorożala jest równocześnie głównym konserwatorem przyrody.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Mikołaj Dorożala: Tak.*)

Od czasu do czasu będziemy pewnie mieć jakieś...

(*Głos z sali: Prośby.*)

...prośby, wnioski, uwagi.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Mikołaj Dorożala: Bardzo proszę. Bardzo chętnie przyjdę.*)

Cieszymy się z pańskiej obecności na posiedzeniu komisji.

Senatorem sprawozdawcą jest pan senator Chróścikowski.

Bardzo proszę, Panie Senatorze, o przedstawienie projektu opinii komisji.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dziękuję.

Stanowisko rządu jest takie, że popiera on rozporządzenie, ale ma do tego wiele uwag. Ja rozumiem, że w związku z uwagami, które przedstawił pan minister... Chodzi również o kwestię częstotliwości. Bo mówi się, że to będą 3 lata, może 5 lat, może więcej, a to są nadmierne koszty i zbyt ogromna praca na wielkich obszarach, żeby tę sprawozdawczość tak powtarzać.

W związku z tym rozumiem, że poprzemy projekt z uwagami rządu.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze.

Propozycja jest taka, aby komisja poparła projekt tego aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

Czy są jakieś głosy w tej sprawie? Nie widzę. Nie słyszę.

Wobec tego – właściwie trudno widzieć głosy – głosujemy nad proponowanym stanowiskiem komisji.

Kto jest za? (6)

Stanowisko komisji zostało jednogłośnie przyjęte.

Bardzo dziękuję panu ministrowi i panu senatorowi za przedstawienie informacji na ten temat.

Przypomnę, że głosowaliśmy nad wnioskiem dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ram monitorowania na rzecz odpornych lasów europejskich.

I ostatni punkt, dziesiąty: akty ustawodawcze bez uwag, proponowane przez prezydium komisji. Muszę przeczytać sygnatury: COM(2023) 639 – art. 7; COM(2023) 643 – art. 7; COM(2023) 771 – art. 7.

Czy są jakieś uwagi do propozycji prezydium? Nie ma.

Wobec tego przyjmujemy wymienione przeze mnie akty ustawodawcze bez uwag.

Dziękuję uprzejmie.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 03)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy